

# אמרות • השגות • מושגים

אותה ראייה רב-שלבית, שבאמצעותה הועף ה"ספוטניק" הסוביאטי אל תוך החלל (ואשר מלכתחילה נועדה, ללא-ספק, לשאת ראש-נפץ "מימני" על-פני מרחקים בין-יבשתיים) — יש ביכולתה גם לשלח לסיבוב-קבע מסביב לכדור הארץ לווין המסוגל למלא תפקיד של סיוור צבאי והמצויד בסידורי-טלביזיה בשביל לשגר אל משלחי את המראות הנצפים על-ידו על-פני כדור הארץ. מתקנים אחרים כאלה, הנעים במסלולי טבעת סביב כדור הארץ, יהיה לאל ידם לעמוד תמיד על כל אשר מתחדש בתחום מפעלי-בניה, תנועותיהן של אניות ופעולותיהם של בטיסי-אוויר בכל מקום שבעולם. משישיגו זאת — והריני משוכנע כי הדבר יקרה כעבור שנים מעטות מאד — יהפוך ענין ה"שמים פתוחים" לצורך פיקוח-גומלין לתכלית השמירה על פרוץ-הוויין לענין אקדמי גרידא.

מדבריו, בקיץ 1958, של ד"ר פון-בראון, המדען הגרמני-האמריקאי הנודע וראש-מטפחיו של ה"אקספלורר", הלוויין האמריקאי הראשון.

\* \* \*

אנו קרבים והולכים כיום אל התקופה האמתית של מלחמת ה"כפתור הנלחץ". ברם, אף אלה הנוטים לבטל את ערכם של כוחות-צבא "מקובלים" יסכימו כי בשביל נצחון במלחמה הכרחי יהיה לאלץ את האויב לחדול מלירות קליעיו. הדבר שאין הם עומדים עליו דיו הוא כי הדרך היחידה הודאית-לחלוטין לעשות זאת היא להשתלט שליטה-פיסית על מקומות שיגורי-הקליעים; ודבר זה ייעשה ע"י חיילים רגליים. יהיו אמצעי הזינו, או אמצעי התובלה, אשר ישתמשו בהם, כאשר יהיו — את היעד האחרון הכרת יהיה כי ילכוד אדם העומד ונע על שתי רגליו-הוא, כשנשקרי-הוא בידו. הברירה-האחרת היחידה היא איזו אמצאה שתאפשר למחוק יבשת-שלמה מעל פני כדור-הארץ, אלא שבמקרה זה תעבור ודאי במת-החוויון לאיזה חלק אחר של מערכת-השמש. מאיור ג'יימס כריסטי, במאמרו: "לצעור, לירות — ולחיות חיי-דחקות" בירחון "Army" (ארה"ב, יולי 1958).

\* \* \*

בזמן האחרון ניכרת בצבאות הנטיה לשנות — מבחינת הזמן — את תחומי המושג של הכוח-ארטילריות הכונה היא לכך שה"הכנה" תמשך גם מעבר ל"שעת ה-ש" — ושהיא הסתיים רק זמן-מה לפני שלב-ההסתערות שבהתקפה. ישנה בגישה זו מעלה ניכרת, והיא מתבטאת בכך, שלפיה אותה עצמת-אש רבה שהופעלה בשלב שלפני "שעת ה-ש" אינה נפסקת, לרוב, עם בוא אותה שעה — אלא נמשכת בדרך-כלל עד אשר יבקיע הכוח-התוקף את עמדתו של האויב; או עד שיפתח בהסתערות-הסופית על היעד שנקבע לו. (ועקב כך, ממילא, נפתרת גם הבעיה החמורה של "הפוגת-נשימה", הניתנת ליריב ולכלי-אש, ברגעים שבין סיום אש-ההכנה של התוקף לבין התקרבות חילי-הרגלים המסתער אל עצם יעדיו. — המערכת).

מתוך מאמרם המשותף של שני קולונלים בחיל-התותחנים של צבא ארה"ב, לסיכום מצב-המעבר הנוכחי בכוחות-ארטילריים.

\* \* \*

החלטתו של מר מק-אלרוי, מיניסטר-ההגנה של ארה"ב, שלא לזרו (כהצעת הצבא, במגמה להקדימה בשנתיים) את תכנית פיתוחם וייצורם של האמצעים לפעולה נגד קליעים-כליסטיים (בין-יבשתיים או "לטוחי ביניים"), על אף דרישותיה והקצבותיה של ועדת השירותים-המזוינים של בית-הנבחרים — היא החלטה מאתו סוג, שעליו אמר הזא-עצמו: "יש החלטות שמחובת מיניסטר-ההגנה להיות נכון לשאת באחריותן בפני יוצרו, ואם יימצא שוגג — הרי יהיה שוגג" (שוב, לפי ביטוי-הוא) "בשטח אשר מול-ביש איום הוא לשגות בו". הבה ונקוה כי המציאות תוכיח שצדק בהחלטתו.

מתוך מאמר-ראשי ב "Army" כלי-מבטאה של, אגודת צבא-ארה"ב.

היריבים (הגרמני והבריטי) גם את איבת המלחמה בשעה שהם דנים, אף כי לעתים בשחצנות, על הסוגיות המקצועיות המתגלות תוך כדי החטיפה. יצוין עוד לשבתו של הסרט כי ההומור הבריטי אינו נוטש אותו מתחילתו ועד סופו. כן זוכה בסרט לדגש מיוחד אותה ערמה שהיא לעתים נשקם החזק ביותר של פרטיונים ולוחמי מחתרת. לסיכום: אלה שמאו ימי מלחמת-השחרור — (ימי פלמ"ח לפני כן) — נשאר חסידיה של הרומנטיקה הצבאית —

הינו וישבחו; ואלה שענינם בצד המקצועי של מלחמת גריליה — אין ספק כי יבואו על סיפוקם, שכן הסרט יורד עד לפרטי פרטים של תכנון וביצוע. אף כי פה ושם מתוארים בו מדי פעם „נסים“ (אך אנו הרי לא נכפור בקיומם של אלה...), נשאר הוא בעיקרו נאמן להצגת יסודות הלוחמה הועירה כפי שהיטיב להגדירה קלאוזביץ: — „...אין זו תעודתה של המלחמה הועירה להשיג את מטרותיה במהלומות גדולות ומרוכזות בזמן ובמרחב — אלא אופייני לה, שהיא מלחמת את יסודות צבא האויב כאש יוקדת“.

## אמרות • השגות • מושגים

### לקראת ריסון מלחמה-גרעינית והגבלתה ?

בין שיצמיח הדבר טובה או רעה — מעתה-ואילך גזירה תהיה על מתכנני איסטרטגיה כי יתוו את קווייה לנוכח ההנחה מבשרת-הרעות, כי כל מלחמה קרוב-לודאי שתהיה מלחמה גרעינית.

\* \* \*

בכל משבר, החל בקוריאה וגמור בסוּאץ, נהגו המעצמות חסרות-העצמה-הגרעינית כאילו לא היתה טכנולוגיה-גרעינית קיימת.

\* \* \*

בכל התנגשות אטומית שתארע באירופה תביא צפיפותה של האוכלוסיה האירופית לידי אבידות מחרידות בנפש. מיניסטר היודע כי מספר קטן של כלי-זין „מאָגאָטוניים“, שחולק על-פני המרחב חלוקה-נאותה, יש בכוחו לפצוע למעלה ממחצית אוכלוסית ארצו — לא יאחו בדרך של מלחמה „חסרת רסן“, אלא בתור המוצא האחרון-בהחלט; ואפשר — שאפילו לא אז.

\* \* \*

מצאנו מתוך נסיון, כי היכולת לנהל מלחמה „חסרת-רסן“ פועלת כאמצעי-הבטחה בפני התנפלות פתאומית על ארץ-המטרופולין של ארה"ב, אולם יכולת זו גם מעלה סיכונים אשר עלולים להקשות, במידה גדלה-והולכת, על קבלת ההחלטה לפתוח במלחמה למען מטרה, שאינה נראית כשאלת-קיום ממש של המדינה. ה„תיקון“ הגרעיני בין הגושים אפשר שימנע מלחמה „חסרת-רסן“, אך הוא לא ירתיע צורות אחרות של התנגשות; לאמתו של דבר, יתכן והוא אפילו יעודדן. כתוצאה מכך, אותו צד אשר את התגריויותיו-להתמודדות יכול הוא להציג בצורות שפחות-מחייבות התנגשות „חסרת-רסן“, זוכה ממילא ביתרון פסיכולוגי. יכול הוא להטיל על יריבו — ולא על עצמו — את הבחירה קורעת-הלב האם על התגרות כזו — אשר, כאמור, נמנעת בפירוש מלהרחיק-לכת עדיכדי מלחמה „חסרת-רסן“ — יש להגיב באמצעות „תגמול כולל“.

מתוך „כלי-זין גרעיניים ומדיניות-חוץ“ לד"ר ה. קיסנינגר